

Bosætning og arbejdspladser til landsbyerne.

Siden kommunalreformen i 1970 og by- og landzoneloven (planloven) har Danmarks mange landsbyer og landdistrikter været under afvikling.

Der er i fire årtier sket fraflytning fra land til by, skolenedlæggelser, manglende børnepasning, lukning af nærbutikker, problemer for iværksættere, håndværk og småindustri, manglende bosætning, nedlæggelse af foreninger og forsamlingshuse, dårlig kollektiv trafik osv.

Man kan undre sig over, at en så gennemgribende politisk beslutning, som at afvikle hverdagen for hver femte dansker, blev besluttet. Kunne det virkelig passe, at f. eks. bosætning, håndværk og småindustri ikke længere måtte være i vore landsbyer og landdistrikter, men skal til byen.

Den politiske opfattelse var, at velfærdssamfundet, der stor for døren, kun kunne skabes i bysamfund, hvor folk boede tæt. Ikke på landet med en spredt bebyggelse.

Redskabet til afviklingen af vore landsbysamfund var planloven, der opdelte Danmark i landzone, byzone og sommerhusområder.

I landzonen var kun tre erhverv tilladt: landbrug, skovbrug og fiskeri. Tre erhverv, der rationaliserede og mekaniserede og tabte tusinder af arbejdspladser.

Bosætningen skulle ske i parcelhuskvarterer og landsbyerhverv som håndværk og småindustri skulle etableres på byens industrigrunde.

Men for mange iværksættere og håndværkere er det for dyrt at etablere sig på en industrigrund. Først skal familien have en bolig, f. eks. i et parcelhuskvarter, så skal der købes en industrigrund af kommunen, bygges en hal, installeres inventar og faciliteter, og så har banken sagt nej.

Anderledes økonomisk overkommeligt er det, hvis iværksætteren, håndværkeren er på landet, f. eks. i et nedlagt landbrug, med familien boende i stuehuset og de tomme landbrugsbygninger anvendt som værksted, kontor, lager osv.

Ønskes udvidelser, siger planloven stop.

Landsbysamfundene skulle afvikles. Og meget er gået tabt. Men der er i dag politisk vilje til at komme vore landsbysamfund til hjælp. En 100-punktplan vedrørende landdistrikternes udvikling ligger på bordet, og en liberalisering af planloven er sat på den politiske dagsorden. Bosætning og arbejdspladser vil vende tilbage til landsbyerne.

Carsten Abild
Strandvejen 50, 5450 Otterup
”Landsbyerne i Danmark”
(formand)